

## Как да запазите спокойствие на капиталовите пазари въпреки коронавируса?

*Коронавирусът носи несигурност. При това не само по отношение на здравето, но също така и по отношение на капиталовите пазари. По целия свят цените на ценните книжа спадат. Много от Вас вероятно си задават въпроси като: „Какво трябва да направя сега?“, „Какво ще се случи след това?“. Днес сме Ви подготвили идеи за това как да запазите спокойствие въпреки текущите ( разбира се и при бъдещи) колебания на цените.*

### Каква бе причината за понижаването на цените на световните борси?

Преди да се насочим към това какво трябва да бъде поведението Ви при сегашната ситуация на капиталовите пазари, ще обърнем поглед към въпроса „Защо?“.

Защо наблюдаваме сега такъв срив на цените?

- Появилият се в Китай **коронавирус** достигна огромна част от **земното кълбо**.
- **Икономиката в целия свят е в плен на несигурността**. Икономическите сътресения се дължат на затварянето на предприятия, ограничаването на пътуванията, забраната за излизане.
  - Тревогите около икономиката, както и провалът на срещата на държавите от ОПЕК за постигане на споразумение за възможно ограничаване на добива допринесоха за **стремителен срив на цената на петрола в изключително кратки срокове**.
  - Понижаването на лихвите от страна на Фед и други централни банки трябва да подкрепи икономиката и да успокои участниците на пазара. Това обаче отчасти донесе по-скоро неспокойство, отколкото окуражаване, а цените на акциите се понижиха.
  - **Допълнителни мерки на централните банки чрез програмите за закупуване на облигации:** Европейската централна банка обяви например спешна програма за покупки в ситуация пандемия на стойност 750 милиарда евро. С нея могат да бъдат закупени предимно облигации на държави и компании, като за целта ще бъдат частично отменени съществуващите досега ограничения при покупките. Тази програма се отличава с решителна гъвкавост в различни аспекти (обеми, време, емитенти) и при необходимост може да бъде използвана и като почти неограничена краткосрочна помощ за ликвидност за компаниите.
  - Едновременно с това правителствата по целия свят обявяват почти ежедневно нови програми за подпомагане на националните си икономики.

В момента финансовите пазари правят опити да се справят с радикално променилата се ситуация в световната икономика. Това изглежда обаче почти невъзможно към момента с оглед на огромната степен на несигурност на различни нива и липсата на каквато и да е възможност за сравнение в исторически план. От гледна точка на психологията не е изненада, че на фона на подобни и много други

новини се появява несигурност. Първите реакции са панически. Хората са обзети от страх за парите си. Но...

## Портфолиото Ви от финансови инструменти не е продукт на случаен избор!

Вие сте взели **решението си за инвестиции въз основа на личната си ситуация** и на определени условия. Това решение би трябвало да е решаващо **за действията Ви отук натък**, а не тревогата относно коронавируса. Не позволявайте на емоциите да Ви управляват, а отговорете спокойно на следните въпроси:

- **Има ли промяна в първоначалните условия?** Нова цел, променен инвестиционен хоризонт, друга степен на готовност за поемане на риск? Ако е възникнала промяна, тогава трябва да **промените инвестиционната си стратегия**.
- **Има ли друга промяна?** **Не** попадайте в плен на **несигурността**. Понижаването на цените е част от капиталовия пазар подобно на повишаването им. Колкото е по-дълъг инвестиционният хоризонт за парите Ви, толкова по-голям е шансът да се наваксат пониженията на цените.

**„Времето е най-добрият съюзник на инвеститора“**

**Всеки медал има две страни – където има риск, има и възможности.**

Ако от една страна сривът на цените означава несигурност и намаляване на паричните запаси, от друга страна, те са възможност за хората да използват по-ниските цени за собствени инвестиции.

### 1. **Инвестиране и спестяване във фонд**

Инвестирането и спестяванията във фонд означават, че закупвате регулярно (напр. месечно) дялове от фонд за определена сума. Тъй като се използва винаги една и съща сума, в период на **понижение на цените могат да бъдат закупени по-голям брой дялове**, отколкото през фазите с високи цени. С това постигате по-изгодна средна цена за дяловете на фонда (ефекта на средната цена). Повече информация за инвестирането и спестяването във фондове можете да получите на [ТУК](#).

### 2. **Увеличаване на спестяването във фонд**

Ако инвестирате спестяванията си във фонд посредством Договор за индивидуален инвестиционен план, това може да е подходящият момент за увеличаване на сумата. По този начин ще **спечелите в голяма степен** от посочения по-горе **ефект на средната цена**. Благодарение на придобитите повече дялове от съответния фонд ще можете да възползвате от възможни бъдещи повишения на цените.

### 3. Еднократно инвестиция или стъпка по стъпка

Дали да инвестирате по-голяма сума наведнъж във фонд по време на колебания на цените? Не е задължително, но е възможно – при това по специален начин: за да спечелите в дългосрочен план от възможни нови понижения на цените, изглежда разумно да разделите на части **еднократната инвестиция** и **да инвестирате парите стъпка по стъпка**.

Сериозните колебания на стойностите поради коронавируса водят до все по-емоционални реакции и несигурност. Помислете за инвестициите си също толкова трезво, колкото в момента, когато сте взели решение да ги направите. Запитайте се за причините, накарали Ви да направите инвестиции. И в заключение ще използваме думите на известен финансов експерт:

Който няма акции, когато се понижават, няма акции и когато се повишават.

-----  
В случай че имате други въпроси относно цените си книжа и спада на капиталовите пазари, моля да се обърнете към Райфайзен Асет Мениджмънт или към обслужващия Ви служител в Райфайзенбанк.

Тел. 02 91 985 626, 02 91 985 500 – Райфайзен Асет Мениджмънт

-----  
Това е маркетингово съобщение на Райфайзен Асет Мениджмънт, България.

-----  
**Инвестирането в договорни фондове е свързано с определени рискове. Стойността на дяловете и доходът от тях могат да се понижат. Печалбата не е гарантирана и съществува риск за инвеститорите да не възстановят пълния размер на вложените средства. Инвестициите в договорните фондове не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата или с друг вид гаранция, като инвестициите на самия фонд също не са гарантирани. Бъдещите резултати от дейността на договорните фондове не са задължително свързани с резултатите от предходни периоди. Представената информация не е препоръка за инвестиция във финансови инструменти, в това число дялове на договорите фондове, организирани и управлявани от Райфайзен Асет Мениджмънт България и не следва да се тълкува като такава. За инвеститорите е препоръчително да се запознаят с актуалните проспекти и правила на Договорните фондове преди да вземат решение да инвестират. Пълните проспекти и допълнителна информация за договорните фондове може да бъде получена в офисите на Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД и Райфайзенбанк (България) ЕАД, както и на интернет страницата на РАМ [www.ram.bg](http://www.ram.bg).**